

**PROGRAM PROFILAKTYKI
ZESPOŁU SZKÓŁ I PLACÓWEK SPECJALNYCH
UL.LUBOMIRSKIEGO 21 KRAKÓW**

Wprowadzenie:

Zespół Szkół i Placówek Specjalnych składa się ze: Szkoły Podstawowej nr 131, Gimnazjum Specjalnego 61, Gimnazjum 84 wraz z Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii.

I

Program profilaktyki „Zdrowsze, bezpieczniejsze życie” przeznaczony jest dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 131.

Z uwagi na zakres deficytów, jakie występują u tej specyficznej grupy dzieci, realizacja programu profilaktycznego jest szczególnie trudna. Aby działania były skuteczne trzeba znać ograniczenia wspomnianych odbiorców trzeba pamiętać, że każdy z nich posiada swoiste uzdolnienia i braki, własne tempo i rytm rozwoju. Mogą u nich występować zachowania nietypowe.

Specyfika kształcenia dzieci niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim oraz umiarkowanym polega na całościowym, zintegrowanym nauczaniu i wychowaniu, a jest ono oparte na wielozmysłowym poznaniu otaczającego świata w trakcie całego procesu edukacji. Zasadne zatem wydaje się wplatanie treści z zakresu profilaktyki w działania wychowawczo dydaktyczne nie zaś prowadzenie oddzielnych tego typu zajęć. Należy uznać prawo osób niepełnosprawnych do rozwoju we własnym tempie, uwzględniać to prawo podczas ustalania kierunków pracy i proponować im działania dostosowane do ich możliwości.

Formy i sposoby działań zakresu profilaktyki dostosowane są do wieku uczniów. Program odpowiada na realne problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole, klasie szkolnej i środowisku. Zakładamy, że dzięki naszemu zaangażowaniu każdy z uczniów poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na zgodnie ze swoimi możliwościami.

CELE PROGRAMU

ZWIĘKSZENIE BEZPIECZEŃSTWA UCZNIÓW NA TERENIE SZKOŁY I POZA NIĄ

- Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w szkole.
- Zapoznanie uczniów z regulaminem szkoły oraz szczegółowymi kryteriami zachowania.
- Bezpieczeństwo uczniów podczas przerw i imprez szkolnych.
- Uwrażliwienie uczniów na zagrożenia podczas drogi do i ze szkoły.
- Systematyczne uwrażliwianie uczniów na sytuacje stwarzające zagrożenie.
- Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia: powódź, pożar, zachowanie na szkolnym korytarzu, szatni, klasie szkolnej, sali gimnastycznej, boisku szkolnym.
- Uwzględnienie profilaktyki uzależnień: problem narkotyków, dopalaczy, palenie papierosów, picie alkoholu, zachowania agresywne.

OGRANICZENIE ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH I PRZEMOCY W SZKOLE.

- Diagnoza poziomu bezpieczeństwa w szkole.
- Uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić.
- Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych.
- Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji.
- Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych.
- Wzbudzanie empatii, tolerancji, zachowań prospołecznych i antydyskryminacyjnych.
- Pedagogizacja rodziców.

ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI WSPÓŁŻYCIA SPOŁECZNEGO

- Przedstawienie zasad i reguł współżycia w klasie i szkole.

- Edukacja prawna uczniów.
- Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych.
- Uwrażliwienie uczniów na akceptację odmienności.
- Integrowanie społeczności klasowej i szkolnej.

ROZSZERZENIE DZIAŁAŃ NA RZECZ PROPAGOWANIA ZDROWEGO TRYBU ŻYCIA.

- Propagowanie zdrowego trybu życia.
- Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
- Uświadomienie konieczności zachowania higieny i ergonomii pracy.
- Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą.
- Poszerzanie zainteresowań i wiedzy ucznia.

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

- Asertywność.
- Profilaktyka palenia papierosów.
- Profilaktyka picia alkoholu.
- Profilaktyka narkomanii, lekomanii, uzależnienia od komputera.
- Rozpoznawanie sytuacji domowej wychowanków.
- Wdrażanie wybranych programów profilaktycznych

PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU WZMOCNIENIE MOTYWACJI DO WŁASNEGO ROZWOJU

- Uświadomienie uczniowi jego mocnych stron i możliwości.
- Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów.
- Wskazywanie pożądanych wzorców zachowań.
- Zapobieganie nadmiernej absencji uczniów.
- Pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń.
- Pomoc uczniom w organizowaniu i planowaniu swojej pracy.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji.

WDRAŻANIE METOD RADZENIA SOBIE W TRUDNYCH SYTUACJACH

- Poszerzenie wiedzy dotyczącej sytuacji trudnych.
- Wdrażanie metod asertywnych.
- Pomoc uczniom w radzeniu sobie ze stresem.
- Pomoc uczniom w radzeniu sobie z własnymi ograniczeniami.
- Umiejętne szukanie pomocy.

ZADANIA PROFILAKTYCZNE NAUCZYCIELI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

- Zwracanie- podczas dyżurów szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnie itp.
- Informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły.
- Obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych.
- Wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji.
- Dawanie przykładów odpowiedzialności, sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

ZADANIA PROFILAKTYCZNE WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, psychologa, dyrektora szkoły,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów- godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.),
- współpraca z rodziną- inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców,
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych,
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.,
- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

ZADANIA PROFILAKTYCZNE PEDAGOGA SZKOLNEGO

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,

- wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych
- organizowanie pogadanek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, lekarza,
- pedagogizacja rodziców.

ZADANIA PROFILAKTYCZNE PSYCHOLOGA SZKOLNEGO

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- indywidualna pomoc uczniom w rozwiązywaniu sytuacji trudnych,
- organizowanie pogadanek, prelekcji i godzin wychowawczych dla uczniów,
- psychoedukacja rodziców,
- wsparcie nauczycieli.

ZADANIA PROFILAKTYCZNE RODZICÓW

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców:

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny.
- rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym, psychologiem bądź Dyrektorem /zastępcą/ Szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom.
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych.
- rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów.

FORMY REALIZACJI PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

W realizacji programu łączącego wychowanie, nauczanie i rozwijanie umiejętności psychospołecznych oraz wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów wykorzystuje się:

- a) przedmioty nauczania,
- b) godziny do dyspozycji wychowawcy klasy,
- c) ścieżki edukacyjne realizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów,
- d) zajęcia sportowe,
- e) zajęcia pozalekcyjne,
- f) uroczystości klasowe, szkolne,
- g) imprezy ogólnopolskie i regionalne,
- h) zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone przez psychologa i pedagoga

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

L. p.	Zadanie	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne i współpracujące
1.09.2010	Pedagogizacja rodziców - zagadnienia dot. uzależnień, potrzeb kolejnych etapów rozwojowych, okresu dojrzewania, przemocy, agresji, wychowawczej funkcji rodziny.	Tablice informacyjne dla rodziców Pogadanki, prelekcje, indywidualne rozmowy, spotkania z gośćmi.	Na bieżąco, w zależności od potrzeb	Wychowawcy, pedagog, psycholog pielęgniarka, zaproszeni goście (policjant, strażnik miejski, terapeuci)
2	Integracja klasowa i szkolna.	Uroczystości i imprezy klasowe z udziałem rodziców. Uroczystości szkolne. Zajęcia integracyjne w klasach I, III i VI prowadzone przez wychowawców.	Przynajmniej raz w semestrze Wg kalendarza imprez Wrzesień, czerwiec	Wychowawcy, wyznaczeni nauczyciele, pedagog, psycholog, rodzice
3	Bezpieczna droga do szkoły, bezpieczeństwo w życiu codziennym. Udzielanie pierwszej pomocy.	Zajęcia według planu wychowawcy. Zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy realizowane w każdej klasie. Spotkania ze Strażą Miejską kl. I – VI. Monitorowanie zachowań uczniów podczas pobytu w świetlicy.	Na bieżąco Po ustaleniu Cały rok	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice, zaproszeni goście (policjant, strażak) Kierownik świetlicy, nauczyciela świetlicy

4.	Likwidowanie deficytów rozwojowych	<p>Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne</p> <p>Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze</p> <p>Zajęcia logopedyczne</p> <p>Zajęcia wspierające rozwój</p> <p>Pomoc w odrabianiu lekcji</p>	Cały rok	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog, terapeuci pedagogiczni, logopeda</p> <p>rodzice, wolontariusze</p>
5.	<p>Motywowanie uczniów do właściwego zachowania poprzez przestrzeganie systemu nagród i kar.</p>	<p>Stosowanie na co dzień wewnątrzszkolnego systemu nagród i kar oraz klasowych reguł i ustaleń.</p>	Cały rok	<p>Dyrekcja, pedagog, wychowawcy, nauczyciele, rodzice</p>
6.	<p>Przeciwdziałanie agresji, przemocy psychicznej, zachowaniom dyskryminacyjnym, wymuszeniom i kradzieżom.</p>	<p>Zajęcia dotyczące przeciwdziałania agresji realizowane w każdej klasie.</p> <p>Spotkania uczniów z policją i strażą miejską</p> <p>Spotkania Zespołu Profilaktyczno-Wychowawczego z uczniem i rodzicem.</p>	<p>Na bieżąco, w zależności od potrzeb</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice, Zespół Profilaktyczno-Wychowawczy, zaproszeni goście - policja, straż miejska</p>
7.	<p>Zapobieganie kontaktom z alkoholem, papierosami, narkotykami, lekami.</p>	<p>Zajęcia dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom realizowane w każdej klasie przez wychowawcę w ramach godzin wychowawczych.</p>	Cały rok	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, pielęgniarka, rodzice, zaproszeni goście</p>

		<p>Spotkania uczniów kl. V -VI z zaproszonymi gośćmi nt. skutków uzależnień.</p> <p>Spotkanie rodziców z zaproszonym gościem dot. narkotyków.</p> <p>Udział w ogólnopolskich i regionalnych działaniach profilaktycznych.</p>		
8.	Promowanie zdrowego stylu życia.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów sportowych, kół zainteresowań, zielonych szkół.	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, pielęgniarka, rodzice
9.	Ochrona uczniów przed niepożądanymi treściami w Internecie oraz brutalnymi programami i grami komputerowymi.	<p>Zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy w Internecie,</p> <p>uzależnieniom od komputera, świadomego korzystania z komputera:</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>Rodzice</p> <p>Wychowawcy, Nauczyciel informatyki</p>
10.	Wspieranie dzieci w trudnej sytuacji materialnej i zaniedbanych środowiskowo.	Rozmowy indywidualne z wychowawcami, uczniami, rodzicami –	Na bieżąco, w zależności od potrzeb	Dyrekcja, Zespół Profilaktyczno-Wychowawczy, wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Program profilaktyki realizowany jest przy współpracy z organizacjami i instytucjami wspomagającymi dzieci i rodzinę.

- Ocena planowanych przedsięwzięć profilaktycznych dokonana będzie na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.
- Program profilaktyki poddany będzie monitorowaniu i ewaluacji wraz z programem wychowawczym szkoły w zależności od zaistniałych potrzeb.
- Wyniki będą wskazówkami do pracy w kolejnych latach.

Program profilaktyki „Dobrze że jesteś – uwierz w siebie” przeznaczony jest dla uczniów Gimnazjum 61 i Gimnazjum 84 z MOS.

Profilaktyka szkolna obejmuje działania zmierzające do ochrony uczniów przed wpływem czynników destrukcyjnych, zakłócających prawidłowy rozwój oraz udzielenia wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Działania profilaktyczne prowadzą do ograniczenia i eliminowania zachowań ryzykownych młodzieży, wzmocnienia czynników chroniących przed zagrożeniami, kształtowania prawidłowych relacji międzyludzkich, budzenia aspiracji życiowych i przeciwdziałania bierności społecznej.

Szkolny program profilaktyki dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów naszego gimnazjum oraz potrzeb środowiska wychowawczego szkoły. Jest spójny ze szkolnym Programem Wychowawczym. Adresatami działań są uczniowie, rodzice oraz nauczyciele.

Realizacja programu przyniesie efekty w postaci podniesienia świadomości uczniów, przyczyni się do nabycia przez nich praktycznych umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami w otaczającym świecie.

CELE GŁÓWNE PROGRAMU:

1. Budowanie pozytywnego klimatu społecznego w szkole - zapewnienie bezpieczeństwa członkom społeczności szkolnej.
2. Ochrona i promocja zdrowia oraz rozbudzanie świadomości ekologicznej.
3. Przeciwdziałanie uzależnieniom..
4. Przeciwdziałanie agresji i przemocy - aktywizacja społeczności szkolnej i jej środowiska w zakresie reagowania na przejawy przemocy i przeciwstawiania się jej.
5. Indywidualizacja pracy wychowawczej z uczniem.
6. Profilaktyka przynależności do subkultur i sekt religijnych.
7. Profilaktyka zagrożeń związanych z korzystaniem z telefonii komórkowej oraz komputera i Internetu- cyberprzemoc.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROFILAKTYKI SZKOLNEJ:

1. Promocja zdrowia - **budzenie odpowiedzialności za własne zdrowie**

- motywowanie uczniów do dbałości o higienę osobistą;
- promowanie wzorców zdrowego trybu życia (zdrowe odżywianie się, aktywność ruchowa, wolność od nałogów) ;
- wskazanie sposobów radzenia sobie z napięciem emocjonalnym;
- kształtowanie świadomości na temat zmian zachodzących w procesie dojrzewania;
- wdrażanie do zasad bhp na co dzień- w szkole i poza nią ;

2. Integracja grupy – **budowanie dobrych relacji z rówieśnikami**

- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i właściwego wyrażania emocji, w tym empatii ;
- uczenie tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
- rozwijanie umiejętności kluczowych sprzyjających integracji grupy, komunikowania się i wspólnego rozwiązywania problemów;
- uczenie odpowiedzialności za swoje słowa i postępowanie;
- rozwijanie solidarności grupy i współodpowiedzialności za postępowanie innych;
- aktywne spędzanie czasu wolnego

3. Zapobieganie agresji

- nabywanie umiejętności rozpoznawania własnych i cudzych stanów emocjonalnych;
- budzenie poczucia własnej wartości ;
- eliminowanie zachowań agresywnych – m.in. przez kierowanie agresji negatywnych liderów na inne obszary aktywności;
- doskonalenie umiejętności skutecznego komunikowania się ;
- ćwiczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów ;
- kształtowanie postawy zrozumienia i otwartości ;
- kształtowanie odpowiedzialności za podejmowane zachowania i postawy;

4. **Profilaktyka uzależnień – przygotowanie młodzieży do życia w świecie dorosłych przez ukazanie różnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami :**

- budzenie świadomości o przyczynach sięgania po środki uzależniające i negatywnych skutkach uzależnień;
- uczenie dobrych wyborów i odpowiedzialności za własne decyzje;
- pielęgnowanie klimatu zaufania do dorosłych;
- wskazywanie wzorców i autorytetów;
- wskazywanie sposobów radzenia sobie z własnymi problemami – także przez szukanie pomocy u osób zaufanych i specjalistów;
- wykształcenie nawyków aktywnego spędzania czasu wolnego, wskazywanie alternatywy dla nudy;
- niszczyca wymiar subkultur i sekt religijnych;
- uczenie sztuki odmawiania i niepoddawania się presji grupy;
- uczenie się bezpiecznego korzystania z technologii informacyjnej, w tym rozpoznawania i przeciwdziałania cyberprzemocy;
- podkreślanie mocnych stron dziecka i jego indywidualności – kształtowanie odporności na manipulację.

DIAGNOZA PROBLEMÓW

Na diagnozę środowiska szkolnego składają się:

- obserwacja uczniów,
- analiza frekwencji uczniów,
- wywiady z nauczycielami, uczniami i rodzicami,
- analiza sytuacji wychowawczej Szkoły,

Wychowawcy klas i wychowawcy MOS, w roku szkolnym, uwzględnią w swoich planach pracy wychowawczej, zadania do realizacji zawarte w harmonogramie działań do Programu Profilaktyki, uwzględniając specyfikę prowadzonej klasy, grupy wychowawczej.

REALIZATORZY SZKOLNYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Realizatorami działań profilaktycznych na terenie szkoły są dyrektorzy, nauczyciele, wychowawcy, przy współpracy z rodzicami/ prawnymi opiekunami dziecka.

1. Dyrektor/Wicedyrektor szkoły, jako realizator działań profilaktycznych:

a) dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych, (finansuje, nadzoruje, wyznacza odpowiedzialnych za realizację).

2. Pedagog i psycholog, jako realizatorzy działań profilaktycznych:

a) organizują działania i poszczególne programy profilaktyczne

b) koordynują ich realizację

3. Nauczyciel – wychowawca jako realizator działań profilaktycznych:

a) podejmuje systematyczne działania profilaktyczne w odniesieniu do uczniów i rodziców,

b) jest wzorem konstruktywnych zachowań.

4. Rodzice/ opiekunowie jako realizatorzy działań profilaktycznych:

a) aktywnie współpracują ze szkołą,

b) biorą udział w tworzeniu i ewaluacji szkolnego programu profilaktyki,

c) uczestniczą w psychoedukacyjnych spotkaniach przewidzianych w Szkolnym Programie Profilaktyki.

Szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych z Komendą Policji, Sądem Rodzinnym i Nieletnich, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Centrum Pomocy Rodzinie, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pielęgniarką szkolną i innymi, w zależności od potrzeb.

ZASADY REALIZACJI PROGRAMU

1. Działania profilaktyczne szkoły uwzględniają: wychowanie do życia w rodzinie, promowanie zdrowego trybu życia, zapobieganie patologiom i uzależnieniom, przeciwdziałanie agresji, orientację zawodową – w zakresie wybranym do realizacji w rocznym planie pracy dydaktyczno – wychowawczej szkoły, planach wychowawców klas i według aktualnych potrzeb gimnazjum – w tym uczniów i rodziców;

2. Szkolny Program Profilaktyki obejmuje działania zintegrowane i spójne z:

- Programem Wychowawczym Szkoły
- Statutem Szkoły
- Szkolnym zestawem programów nauczania
- Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania

3. W działania profilaktyczne włącza się każdy nauczyciel, wychowawca oraz inni pracownicy szkoły (pielęgniarka, pracownicy obsługi i administracji) i specjaliści z instytucji pozaszkolnych - przy szczególnym zaangażowaniu:

- wychowawców,

- psychologa, pedagoga szkolnego – lidera szkolnego zespołu profilaktyki,
4. Program Profilaktyki realizowany będzie na zajęciach lekcyjnych, godzinach wychowawczych oraz zajęciach pozalekcyjnych, socjoterapii.
  5. Realizacja programu zakłada:
    - pełne włączenie się w działania wychowawcze i zapobiegawcze nauczycieli, wychowawców, rodziców i wszystkich instytucji, aby prawidłowo zdiagnozować problemy młodzieży i prowadzić profesjonalne działania wychowawczo – profilaktyczne. Ustalenie jasnych i jednolitych działań profilaktycznych skierowanych na młodzież;
    - umożliwienie wczesnego rozpoznawania, diagnozowania zagrożeń oraz rozwijanie strategii przeciwdziałania;
    - stwarzanie warunków, w których młodzież ma dostęp do przyjaznych i bezpiecznych grup rówieśniczych;
    - dostarczanie rodzicom i uczniom wiedzy na temat zagrożeń oraz sposobów ich przeciwdziałania;
    - kształtowanie pozytywnych postaw moralnych, społecznych i obywatelskich;
    - tworzenie bezpiecznej, ciepłej atmosfery w szkole przez wszystkich pracowników szkoły oraz warunków do zdrowego stylu życia (uprawianie turystyki, sportu i rekreacji);
    - budowanie wzajemnego zaufania i poczucia własnej wartości u każdego ucznia;
    - zapewnienie uczniom dostępu do programów edukacyjnych, promujących wartościowy i zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu, papierosów i narkotyków.
    - W stosunku do uczestników będą przestrzegane następujące standardy etyczne i zawodowe:
      - respektowanie podmiotowości uczestników programu
      - poszanowanie ich godności i indywidualności
      - ochrona prywatności i zapewnienie dyskrecji
      - uwzględnianie wieku i poziomu rozwoju uczestników
      - uwzględnianie ich systemu wartości i stopnia wrażliwości
      - nienaruszanie w stosowanych technikach terapeutycznych mechanizmów obronnych osobowości uczniów
      - zatrudnienie w razie potrzeby realizatorów działań profilaktycznych, posiadających fachowe przygotowanie pedagogiczne.

METODY I FORMY PRACY

Proponowane metody pracy:

- Rozmowy
- Spotkania
- Pogadanki
- Dyskusje
- Prelekcje
- Konkursy
- Filmy i multimedialne programy edukacyjne
- Wycieczki
- Warsztaty
- Ankiety

- Metody aktywizujące: drama, gazetka, plakat , prezentacje, konkursy, gry dydaktyczne itp.

Formy pracy : zbiorowa, grupowa, indywidualna

PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Budowanie pozytywnego klimatu społecznego w szkole		
ZADANIE	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Zapewnienie warunków bezpiecznego przebywania ucznia w szkole	<ul style="list-style-type: none"> ● Przeprowadzenie pogadek na lekcjach wychowawczych nt. zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły oraz poszanowania mienia w szkole. ● Prawa i obowiązki ucznia zgodnie z Konstytucją RP, Konwencją Praw Dziecka (ze szczególnym naciskiem na prawo do życia, prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego, zakaz dyskryminacji) – prelekcja Dyrektora ● Przypomnienie praw i obowiązków ucznia oraz praw dziecka zgodnie z obowiązującymi dokumentami prawnymi . ● Przeprowadzenie zajęć integracyjnych - Poznajmy się wzajemnie ● Zorganizowanie spotkań dla rodziców z pracownikami KPP na temat: „Odpowiedzialność karna nieletnich” ● Zapoznanie uczniów i rodziców z dokumentami regulującymi pracę szkoły: Statutem, Programem Profilaktyki, Programem Wychowawczym, WSO. ● Realizacja głównych celów programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”. ● Uwrażliwienie uczniów na ważne wydarzenia w życiu rodzinnym i szkolnym(współpraca z rodzicami w ramach imprez szkolnych). ● Nauka asertywnego rozwiązywania problemów: <ul style="list-style-type: none"> • nauka umiejętnej oceny własnych zachowań, • umiejętność okazywania uczuć i opanowywania emocji. ● Kształtowanie prawidłowych relacji 	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Dyrektor Szkoły</p> <p>Wychowawcy, n-l wos</p> <p>Pedagog, psycholog szkolny, wychowawcy</p> <p>Pedagog, przedstawiciele Policji</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy nauczyciele, pedagog,, psycholog</p> <p>Wszyscy nauczyciele, pedagog,, psycholog</p> <p>Dyrektor Szkoły</p> <p>Wszyscy nauczyciele i pracownicy</p> <p>Psycholog, n-l wos</p> <p>Pedagog, n-l wos</p>

	<p>międzyludzkich:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wpajanie nawyków kulturalnego zachowania; ● kształtowanie kultury języka; ● promowanie postawy szacunku do siebie, innych i otoczenia. ● poznanie zasad prawidłowej komunikacji międzyludzkiej ● uczenie się tolerancji w stosunku do drugiego człowieka ● uczenie się umiejętności rozwiązywania konfliktów bez używania przemocy ● rozwijanie empatii ● poznawanie swoich mocnych stron ● Kontrola bezpieczeństwa poprzez monitoring (kamery) szkoły. ● Aktywne i skuteczne pełnienie dyżurów przez nauczycieli i pracowników szkoły. 	
Przeciwdziałanie agresji i przemocy		
<p>Działania szkoły przeciwdziałające zachowaniom agresywnym i przemocy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza zagrożenia środowiska szkolnego agresją i przemocą . 2. Rozpoznawanie środowiska pozaszkolnego uczniów, którzy zachowują się agresywnie <ul style="list-style-type: none"> ● wywiady domowe, konsultacje z rodzicami, ● ustalenie rodzaju i form pomocy, których oczekuje uczeń i jego rodzina. 3. Eliminacja i zapobieganie zjawiskom przemocy i agresji poprzez: <ul style="list-style-type: none"> ● prowadzenie lekcji wychowawczych poruszających problematykę zachowań agresywnych i sposobów radzenia sobie z nimi; ● organizowanie spotkań na temat agresji i przemocy z pracownikami PPP, pedagogiem i psychologiem szkolnym; ● udział młodzieży w spektaklach profilaktycznych na terenie szkoły; ● nauka świadomego przeciwstawiania się przemocy i agresji; ● edukacja prawna ● zwrócenie uwagi na zagrożenia 	<p>Pedagog , psycholog, wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, pedagog i psycholog</p> <p>Wychowawcy, pedagog i psycholog,</p> <p>Wychowawcy, pedagog i psycholog, n-le informatyki</p> <p>Wychowawcy, pedagog i psycholog Pedagog, psycholog, wychowawcy, administrator strony www</p> <p>Zespół ds. profilaktyki Wychowawcy klas,</p> <p>Zespół ds. profilaktyki</p>

	<p>wyływające ze świata wirtualnego – zajęcia n.t. "Internet źródłem zagrożeń"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z kuratorami sądowymi, Sądem Rodzinnym i innymi odpowiednimi Instytucjami wspomagającym rodziców i uczniów zagrożonych niedostosowaniem. 2. Indywidualna pomoc rodzicom uczniów szczególnie agresywnych. 3. Założenie kart obserwacji i monitorowanie zachowania uczniów przejawiających agresję. 4. Zachęcanie rodziców do udziału w programach psychologicznych prowadzonych przez specjalistów w PPP, udziału w spotkaniach z przedstawicielami Policji. 5. Prowadzenie spotkań z rodzicami, poruszających tematykę przemocy i agresji. 6. Realizowanie zadań „Szkoła bez przemocy” 	<p>Zespół ds. profilaktyki, wychowawcy</p>
Przeciwdziałanie uzależnieniom		
<p>Propagowanie wiedzy o substancjach uzależniających i zagrożeniach związanych z ich używaniem.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza zagrożenia środowiska szkolnego uzależnieniami 2. Przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych dotyczących profilaktyki : <ul style="list-style-type: none"> ● antyalkoholowej ● antynikotynowej; ● antynarkotykowej i AIDS ● przynależności do sekt 1. Przeciwdziałanie zjawisku picia alkoholu przez młodzież - Realizacja programu promującego zdrowy styl życia (dodatkowe zajęcia sportowe) zagospodarowania czasu wolnego uczniów. 2. Organizowanie dla uczniów klas spotkań profilaktycznych i zajęć psychoedukacyjnych na tematy poruszające tematykę uzależnień oraz poczucia własnej wartości z udziałem przedstawicieli różnych instytucji. 3. Podejmowanie tematyki z profilaktyki uzależnień na poszczególnych przedmiotach 4. Organizowanie konkursów między klasowych dotyczących problemu uzależnień. 5. Prelekcje i pogadanki dla rodziców dotyczące problemu uzależnień - 	<p>Zespół ds. profilaktyki</p> <p>Wychowawcy</p> <p>n-le katecheci</p> <p>Nauczyciele wf,</p> <p>Wychowawcy, pedagog i psycholog</p> <p>Wychowawcy, pedagog i psycholog</p> <p>N-le przedmiotów</p> <p>Wychowawcy, pedagog i psycholog,</p>

	<p>gromadzenie i uzupełnienie biblioteczki dla rodziców w materiały o tematyce uzależnień, w tym dane kontaktowe instytucji wspomagających walkę z uzależnieniami</p> <p>6. Zorganizowanie spotkań dla rodziców na temat: "Chrońmy nasze dzieci przed narkotykami".</p>	
Ochrona i promocja zdrowia		
<p>Propagowanie zdrowego stylu życia i działań ekologicznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego w formie sportowych zajęć pozalekcyjnych. Realizacja programu promującego zdrowy styl życia ● Organizowanie wycieczek turystyczno – krajoznawczych, rajdów, wyjazdów integracyjnych. ● Cykl lekcji wychowawczych poświęconych dbałości o zdrowie, stresowi i radzeniu sobie z nim, oraz higienie osobistej. ● Organizowanie spotkań na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym, przepisów Kodeksu Drogowego oraz z zakresu stosowania pierwszej pomocy – zapraszanie przedstawicieli instytucji kompetentnych do realizacji tematu. ● Poruszanie na lekcjach wychowawczych i przedmiotach tematyki o konieczności ochrony środowiska i ekologii. ● Włączanie uczniów do akcji o charakterze ekologicznym: „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi” itp. ● Współpraca z pielęgniarką szkolną. 	<p>Nauczyciele w-f</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele w-f i biologii</p> <p>Wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>Nauczyciele wskazani przez Dyrektora</p>
Indywidualizacja pracy wychowawczej z uczniem		
<p>Pomoc uczniom</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konsekwentne stosowanie zasad WSO dotyczących frekwencji. Systematyczna kontrola obecności uczniów wagarujących w porozumieniu z rodzicami. 2. Podejmowanie działań zmierzających do wyrównywania szans edukacyjnych: organizowanie pomocy koleżeńskiej, przydzielanie do zespołów wyrównawczych. 3. Pomoc uczniowi w znalezieniu miejsca w pozytywnej grupie, stwarzanie możliwości należenia do konstruktywnych organizacji i struktur - troska o rozwój 	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Pedagog, psycholog, wychowawcy</p> <p>Pedagog, psycholog, wychowawcy</p> <p>Pedagog, wychowawcy</p>

	<p>zainteresowań uczniów.</p> <p>4. Współpraca z rodzicami i instytucjami wspomagającymi wychowanie.</p> <p>5. Organizowanie pomocy materialnej, w tym darmowych posiłków dla uczniów potrzebujących.</p>	
<p>Rozbudzanie aspiracji życiowych i przeciwdziałanie bierności społecznej.</p>	<p>1. Rozwijanie motywacji uczniów do nauki.</p> <p>2. Tworzenie warunków do osiągnięcia sukcesów z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji uczniów – organizowanie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych, zachęcanie do udziału w konkursach.</p> <p>3. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych mających na celu dokonywanie przez uczniów świadomego wyboru dalszej drogi życiowej, w tym doradztwo zawodowe.</p>	<p>Wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog</p> <p>Pedagog, psycholog, wychowawcy, doradcy zawodowi</p>

EWALUACJA

1. Program Profilaktyki będzie podlegał ewaluacji.
2. Ewaluacja będzie obejmowała realizację zakładanych celów profilaktyki i ich zakres (co ułatwiało, co utrudniało realizację)
3. Ewaluacja będzie skierowana w postaci ankiet do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Metody i formy ewaluacji:

- Wyniki klasyfikacji i frekwencji w poszczególnych klasach.
- monitorowanie efektów pracy profilaktycznej;
- dyskusje i refleksje, wymiana informacji, spostrzeżeń i propozycji zmian;
- kontrola wewnętrzna realizacji zadań – ocena realizacji zadań z harmonogramu do Programu Profilaktyki każdego roku;
- ocena okresowa i samoocena zachowania uczniów,
- ankiety, wywiady, kwestionariusze.

SPODZIEWANE EFEKTY

Zbudowanie wizerunku szkoły bezpiecznej, przyjaznej każdemu uczniowi.

- Zmniejszenie zjawiska przemocy wśród uczniów.
- Wzrost wiedzy i świadomości uczniów na temat przemocy, uzależnień oraz przeciwdziałania im.
- Umiejętne radzenie sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą i uzależnieniami.
- Nauczenie się pozytywnych zachowań oraz właściwego przestrzegania i rozumienia ludzi.
  - Osiągnięcie umiejętności dokonywania wartościowych i sensownych wyborów w życiu.
  - Nauczenie się mówienia o tym, o czym młodzież myśli.
  - Szanowanie uczuć oraz identyfikowanie się z uczuciami innych.
  - Asertywność i tolerancja.

Program Profilaktyki może być modyfikowany w zależności od potrzeb.